

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

**ВИРОБНИЧА (ПРОФЕСІЙНА)
ПРАКТИКА**

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації

Спеціальність “Народна художня творчість”
Спеціалізація “Видовищно-театралізовані заходи”

Київ – 2005

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних
закладів культури і мистецтв

ВИРОБНИЧА (ПРОФЕСІЙНА) ПРАКТИКА

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації

Спеціальність “Народна художня творчість”
Спеціалізація “Видовищно-театралізовані заходи”

2005

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

ВИРОБНИЧА (ПРОФЕСІЙНА) ПРАКТИКА

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I–II рівнів акредитації, – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 16 с.

- Укладач: **Т. В. Горошанська** – викладач Харківського училища культури
- Рецензенти: **С. І. Гордєєв** – заслужений діяч мистецтв України, доцент Харківської державної академії культури, завідувач кафедри режисури ХДАК
М. В. Науко – заступник директора Київського обласного училища культури
- Відповідальний за випуск: **Т. Ф. Стронько**
- Редактор: **В. Д. Мельничук**

Підписано до друку 02.12.05 р. Гарнітура Times
Формат 60×84_{1/16}. Папір офсетний. Друк офсетний.
Обл.-вид. арк. I. Наклад 100 прим.

Видавництво «Нова Книга» м. Вінниця, вул. Стеценка, 46/85
Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК №103 від 30.06.2000 р.
Тел. (0432)52-34-80, 52-34-82 Факс 52-34-81
E-mail: newbook1@vinnitsa.com
www.novaknyha.com.ua

© Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв України, 2005

Пояснювальна записка

Виховання працівників культури носить комплексний характер і передбачає поєднання в процесі навчання дисциплін різних циклів гуманітарної, соціально-економічної, природничо-наукової та професійно-практичної підготовки.

Головним у циклі професійно-практичної підготовки є практика зі спеціалізації: як навчальна, так і виробнича.

Програму виробничої практики складено на підставі навчального плану і відповідно до “Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів”, затвердженого наказом № 12/1–207 від 14.06.93 р. зі змінами (наказ № 351 від 20.12.94 р.).

Виробнича практика є невід’ємною частиною підготовки спеціалістів-організаторів театралізованих свят і обрядів.

У своїй практичній роботі на базях переддипломної виробничої практики студенти спеціалізації “ВТЗ” повинні керуватися основними положеннями концепції виховання дітей та молоді, спрямовувати виховну роботу в творчих колективах на набуття молодим поколінням духовної культури.

Зміст практики визначається програмами предметів спеціалізації: режисура театралізованих заходів, сценарна майстерність, сценічна мова, основи акторської майстерності, сценічна пластика, навчальна практика зі спеціалізації.

Формою контролю є диференційований залік (оцінка виставляється в дипломі).

**Приблизний тематичний план
індивідуальних занять**

III курс, V семестр – 6 год.

1. Знайомство із завданнями практики. Розробка приблизного індивідуального плану проходження практики	2 год.
2. Підбір літературного матеріалу до сценарію майбутньої дипломної роботи на базі практики	2 год.
3. Підбір і обробка документального матеріалу до сценарію	2 год.
III курс, VI семестр – 13 год.	
1. Розробка планів занять із основ акторської майстерності для учасників театрального колективу	2 год.
2. Розробка планів занять зі сценічної мови та сценічної пластики для учасників театрального колективу	2 год.
3. Прийом дипломної роботи зі спеціалізації	6 год.
4. Підготовка звітної документації до заліку з виробничої (професійної) практики	2 год.
Рецензія на матеріали практики	1 год.
Всього	19 год.

1. Мета і завдання практики зі спеціалізації ВТЗ

Переддипломна практика є логічним переходом від навчальної спецпрактики і ставить такі завдання:

- закріпити теоретичні знання з предметів спеціалізації;
- закріпити практичні уміння і навички та творчо застосовувати їх в період практики;
- поглибити і розширити необхідні уміння і навички організаційно-творчої діяльності режисера театралізованих народних свят і обрядів;
- розвинути свою професійну ініціативу і громадську активність.

2. Місце практики

Місцем проходження практики для студентів можуть бути:

- районні та сільські будинки культури, сільські клуби;
- ЗОШ (I–III ступенів);
- школи мистецтв;
- центри дитячої та юнацької творчості;
- дитячі клуби (за місцем проживання);
- професійно-технічні училища;
- молодіжні центри;
- культурні центри;
- інтернати;
- клуби військових навчальних закладів;
- приватні навчальні заклади (гімназії, коледжі, ВНЗ).

3. Зміст виробничої (професійної) практики

Протягом практики студент повинен:

Розробити сценарій переддипломного театралізованого свята і здійснити його постановку, а саме:

- театралізований концерт;
- народно-побутове свято;
- КВК;
- дитяче свято (шкільного циклу);
- професійне свято;
- літературно-музичну композицію тощо.

Взяти участь у заходах, що проводяться на базі практики, в якості:

- ведучого свята або конферансьє;
- виконавця театралізованої дії;
- сценариста, помічника сценариста;
- режисера-постановника;
- звукооформлювача заходу;
- костюмера;
- реквізитора;

- помічника художника-оформлювача;
- рецензента переглянутих заходів.

Підготувати і провести заходи, визначені у плані навчально-виховної роботи колективу (додаток № 2).

4. Вимоги до оформлення документації

Оформлення документації переддипломної роботи включає в себе:

- постановочний план свята (за схемою);
- протокол прийому роботи;
- тексти 1–2 бесід, проведених у колективі (одна з них – із профорієнтації);
- програма занять з основ акторської майстерності, сценічної мови, сценічної пластики;
- щоденник практики.

Підготувати доповідь-звіт до участі у практичній конференції за підсумками виробничої (професійної) практики (додаток № 5).

5. Правила ведення і оформлення щоденника

Щоденник є основним документом, який підтверджує термін перебування студента на практиці. До початку практики студент складає календарний (перспективний) план роботи. На базі практики студент складає індивідуальний план, який погоджується з керівником від бази і корегується згідно плану роботи колективу. Щоденник слід заповнювати систематично, відображаючи все, що зроблено протягом дня (виконання індивідуальних завдань, відгуки на проведені заходи, кількість присутніх тощо).

Кожного тижня практикант зобов'язаний надавати щоденник на перевірку керівникові практики від ВНЗ і від бази, з метою подальшого корегування завдань.

Наприкінці практики щоденник переглядається керівником від бази практики, який складає відгук-характеристику на проведений дипломний захід зі спеціалізації, підписує його і завіряє печаткою.

Щоденник зі звітною документацією за 3 дні до заліку подається на перевірку та рецензування керівникові практики зі спеціалізації.

6. Звіт

Студент обов'язково повинен скласти звіт про проходження практики.

Звіт з виробничої (професійної) практики повинен відображати виконання завдань практики і складатися з таких розділів:

1) Вступ.

Дати характеристику бази практики.

2) Загальна частина.

Проаналізувати проведену роботу за час практики.

3) Спеціальний розділ.

Повинен містити характеристику матеріалу, що стосується виконання індивідуальних завдань зі спеціалізації.

4) Висновки.

Опис організаційної діяльності студента-практиканта.

Звіт рецензується керівником практики з режисури театралізованих заходів.

7. Залік виробничої (професійної) практики

При складанні заліку з переддипломної практики практикант надає відгук керівника від бази практики, де повинні бути оцінені його здібності організатора-постановника, керівника, професійні фахові знання, працелюбність, комунікабельність, дисциплінованість тощо.

8. Критерії оцінювання виробничої (професійної) практики

При оцінюванні виробничої (професійної) практики комісія враховує обов'язкові чинники:

- переддипломний захід повинен бути проведений державною мовою;
- захід повинен мати громадське, морально-етичне, художньо-естетичне значення.

Оцінка "5"	Захід проведений за самостійним (оригінальним) сценарієм або створеним студентським колективом; студент виявив творчий підхід до художньо-образного рішення свята (театралізації, використання виразних засобів режисури); знайдено яскравий задум та сценарний хід свята; матеріали практики естетично оформлені (друк, комп'ютерний набір), музичне оформлення заходу допомагає розкриттю ідейно-художнього задуму (представлена аудіокасета запису звукового оформлення заходу); керівництво від бази практики підтверджує вміння самостійну творчу роботу студента з виконавцями, його вміння створювати атмосферу на репетиціях та в процесі проведення заходу.
Оцінка "4"	Все назване вище, крім останнього пункту вимог на оцінку "5".
Оцінка "3"	Сценарій студентом взятий з методичних посібників (журнали, Інтернет) і немає режисерської "прив'язки"; відсутня ініціативність у вирішенні художнього задуму.
Оцінка "2"	Студент не з'явився для проходження практики без поважних причин або не виконав завдань практики.

При виставленні підсумкової оцінки з виробничої (професійної) практики слід враховувати:

- оцінку, запропоновану керівником від бази практики;
- ставлення практиканта до проходження практики (про що свідчить характеристика);
- своєчасне відвідування консультацій керівників практики зі спеціальностей;
- своєчасне (згідно з планом) проведення заходів;
- своєчасне оформлення документації до заліку.

Схема постановочного плану масового театралізованого заходу

Обґрунтування вибору. Мета та завдання постановки. Контингент виконавців та глядачів. Завдання, зв'язані з популяризацією колективу, його діяльності. Творчі та матеріальні можливості для здійснення заходу.

I. Режисерський аналіз сценарію:

а) літературний та документальний матеріал сценарію. Тема свята та відбір літературного і документального матеріалу. Участь у розробці сценарію, використання раніше опублікованих матеріалів та розробка оригінального сценарію. Коротка характеристика творчості авторів літературного матеріалу, що використаний сценаристом (час, світогляд, особливості творчості).

б) ідейно-тематичний аналіз сценарію. Тема та ідея. Основні епізоди сценарію. Темі основних епізодів. Сценарний хід. Дійові особи сценарію. Конкретна адреса (прив'язка) сценарію. Дія та контрдія. Конфлікт сценарію, його особливості. Композиція. Жанрова різновидність заходу за даним сценарієм.

II. Режисерський задум заходу:

1. Спрямованість. Надзавдання та наскрізна дія. Образ вистави. Форма. Атмосфера та темпоритм заходу.

2. Розробка постановочного плану. Режисерські епізоди (їх назва, завдання виконавців у зв'язку з режисерським рішенням). Принцип мізансценування (види, характер мізансцен). Атмосфера та темпоритм кожного епізоду.

3. Художнє рішення заходу. Просторове рішення. Технічні завдання та їх вирішення.

4. Музично-сценове вирішення заходу. Принцип музичного оформлення. Відбір творів (колективи, артисти). Характер музичних фрагментів та номерів.

5. Розповідь про загальні художні риси майбутнього заходу.

III. Документація:

1. Режисерський екземпляр сценарію (з розробкою мізансцен, завдань виконавців, світлового та музичного оформлення).

2. Виписки:

- перелік виконавців, їх кількісний склад;
- ескізи та костюми;
- партитура світла, виписка на додаткову апаратуру;
- виписка музичних фонограм з поміткою часу звучання кожного фрагмента;
- виписка на костюми, реквізит, грим;
- монтажний лист, план-схема сценарію;
- афіша, запрошення, рецензії, фото;
- графік роботи над заходом.

Додаток 2

План навчально-виховної роботи

Програма виробничої (професійної) практики передбачає активну роботу студентів не тільки в напрямку художньої творчості, але й велику педагогічну роботу у справі естетичного виховання підлітків.

Студент-практикант повинен провести:

- екскурсії (природничі, краєзнавчі, до образотворчого музею);
- зустрічі з поетами, письменниками, акторами, видатними людьми міста;
- відеопокази кращих творчих робіт студентів училища культури (з подальшим обговоренням);
- організувати перегляд театральних вистав, концертів; зустріч з випускниками шкіл міста; захід з профорієнтації (бесіди, консультації, концерти студентів)

Додаток 3

Обов'язки студентів спеціалізації ВТЗ на практиці

З метою покращення якості проведення практики студентам рекомендується підготовку до неї починати заздалегідь: протягом семестру підбирати сценарні розробки і художню літературу, необхідні матеріали музичного та художнього оформлення, які будуть використані під час практики.

До від'їзду на базу практики студент повинен:

- вивчити програму практики;
- відвідати індивідуальні заняття за графіком викладача.

Під час проходження практики студент зобов'язаний:

- своєчасно з'явитися на базу практики, маючи при собі студентський квиток, щоденник, програму практики;
- ознайомити керівника практики від бази з програмою та індивідуальними завданнями зі спеціалізації;
- виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу та її наслідки поряд зі штатним працівником бази практики;
- брати участь в громадському житті колективу (відвідувати лекції, бесіди, виробничі збори та наради, концерти);
- виконувати на базі практики правила внутрішнього розпорядку;
- виконувати правила технічної експлуатації обладнання, техніки безпеки, охорони праці та інші умови роботи на базі практики.

Після закінчення практики необхідно:

- подати до навчального закладу щоденник-звіт з характеристикою керівника практики;
- підготувати й здати на рецензування звітну документацію;
- взяти участь у роботі підсумкової конференції (підготовка доповіді-звіту, виступів).

Додаток 4

Обов'язки керівника від комісії видовищно-театралізованих дисциплін

При підготовці до проведення практики керівник повинен:

1. Вивчити програму і навчально-методичну документацію з питань проведення практики;
2. Ознайомитися із матеріально-технічною базою та творчим потенціалом бази практики;
3. Провести індивідуальні заняття (6 годин з кожним студентом-практикантом), на яких:
 - інформувати про термін проходження практики;
 - ознайомити з програмою практики;
 - розповісти про особливості проходження практики на базі;
 - ознайомити з вимогами щодо ведення щоденника і складання звіту про проходження практики;
 - нагадати, які документи повинен мати з собою студент.

Під час проведення практики:

1. Узгодити графік виконання завдань з КДД та індивідуальних завдань зі спеціалізації.
2. Ознайомити керівника практики від бази з програмою і узгодити з ним зміст індивідуального плану проходження практики студентом.
3. Видати керівникові від бази програми з індивідуальними завданнями із дисциплін.
4. Систематично контролювати виконання графіка практики і надавати консультації студентам з питань виконання завдань, передбачених програмою.
5. Не рідше одного разу на тиждень перевіряти ведення щоденника.

На заключному етапі проведення практики перевірити й підписати щоденник, звіт, взяти участь у захисті звіту.

Додаток 5

Орієнтована тематика доповідей (звітів) до практичної конференції за підсумками виробничої (професійної) практики

1. Тенденції розвитку народної творчості на сучасному етапі.
2. Традиції і новаторство в розвитку народної творчості.
3. Технологія професійної підготовки театралізованих заходів.
4. Досвід роботи з творчими колективами різних жанрів.
5. Режисура концертної програми.
6. Досвід роботи в якості ведучого, конферансьє.
7. Особливості роботи в дитячому колективі.
8. Досвід роботи над репертуаром (рекомендації щодо його формування).
9. Форми навчальної роботи у творчих колективах з огляду на сучасні тенденції розвитку мистецтва і культури.
10. Досвід проведення фольклорних, народно-нобутових свят.

